

УДК 342.9

С. Є. Петровкандидат юридичних наук,
докторант

Науково-дослідного інституту публічного права

**ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ
ГОЛОВНОГО СЕРВІСНОГО ЦЕНТРУ МВС УКРАЇНИ**

Постановка проблеми. Положення про Головний сервісний центр, затвердженеу Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 р. № 1393 [1], яке б, за логікою повинно було б визначати всі елементи адміністративно-правового статусу цього державного органу, на жаль, не містить положень щодо особливостей його відповідальності, що ускладнює вирішення питань притягнення до юридичної відповідальності Головного сервісного центру МВС та його працівників, службових та посадових осіб в процесі правозастосування. Звернення до загальних норм, зокрема, до ЦК України, який в ст. 1173-1175 визначає особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, вирішує лише питання щодо відшкодування такої шкоди, не визначаючи чітко підстав та умов притягнення до неї. Вирішення питання щодо відповідальності Головного сервісного центру МВС слугує одночасно і інтересам цього органу, оскільки запобігає від невинуватених та безпідставних спроб притягнення до юридичної відповідальності, і суб'єктів звернення, що є гарантією забезпечення законності, правопорядку та забезпечення прав, свобод та інтересів людини.

Стан дослідження. Юридична відповідальність Головного сервісного центру МВС не була предметом дослідження жодним з науковців, попри важливість вирішення цього питання. Водночас, не можна применшувати роль та значення тих наукових праць, які були присвячені дослідженню загальних положень щодо поняття та ознак відповідальності, підстав та умов притягнення до неї окремих публічних адміністрацій як органів державної виконавчої влади, особливо коли йдеться про випадки завдання шкоди незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю державних органів. Серед таких варто назвати праці Ніжинської І.С. «Відшкодування шкоди, завданої незаконними діями службових осіб дізнання і досудового слідства в системі внутрішніх справ України» (2003 р.), Жила О.В. «Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями, чи бездіяльністю службових осіб органів державної податкової служби України» (2009), Онищенко О.О. «Відшкодування моральної шкоди у деліктних зобов'язаннях» (2017), Боярський О.О. «Відшкоду-

вання шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю суду» (2008), Янчук А.В. «Відшкодування збитків як спосіб захисту цивільних прав та інтересів» (2011), Каменська Н.П. «Інститут звернень до публічної адміністрації: теорія та практика» (2018) та ін.

Принагідно зазначимо, що в дослідженнях, які безпосередньо стосуються адміністративно-правового статусу та правового регулювання забезпечення діяльності органів внутрішніх справ з надання сервісних послуг питання юридичної відповідальності Головного сервісного центру не було предметом наукових розвідок. Йдеться про праці І.В. Дроздової «Міністерство внутрішніх справ України як суб'єкт надання адміністративних послуг» (2009 р.), Рибінської А.П. «Адміністративно-правове забезпечення діяльності з надання сервісних послуг МВС України» (2019), Мозгового О.О. «Адміністративно-правові засади діяльності сервісних центрів МВС України» (2019).

Дослідженню загальних питань щодо юридичної відповідальності суб'єктів адміністративного права присвятили праці О.В. Дзера, В.К. Колпаков, Т.О. Коломосьць, Р.С. Мельник, В.Б. Авер'янов, О. В. Кузьменко, І.Д. Пастух, Н.В. Васильєва, О.М. Бандурка, Р.Б. Шишка, А.Т. Комзюк, М.В. Джафарова, С.В. Ківалов, В.І. Горбатюка, І.С. Сорокіна, А.В. Міськевич, Т.О. Булковського, Р.О. Стефанчук, В.В. Коваленка, В.М. Бевзенко, Н.С. Кузнецова, В.Д. Сущенко та ін.

Мета статті. Визначити особливості юридичної відповідальності Головного сервісного центру МВС, зокрема, види, ознаки, передумови та підстави притягнення до неї та стан нормативного регулювання юридичної відповідальності цього державного органу як елементу його адміністративно-правового статусу.

Виклад основного матеріалу. За визначенням Я.П. Козельського (1728–1764) природні права людини і суспільний договір є взаємопов'язаними: природний стан людей є не ідеальним, тому перевага повинна надаватися державно-правовому етапу розвитку людей; позитивні закони повинні ґрунтуватися на природному праві, інакше їх вважати справедливими; всі люди повинні бути формально рівними перед законом, влада й індивід повинні нести спільну відповідальність; зміна суспільних порядків бачиться у реформах,

просвіті людей, вихованні вміння застосовувати справедливі закони з метою мирного їх існування і розвитку [2, с. 33].

Віхою в історії українського адміністративного права, яка знаменувала якісний перехід до нового підходу до функцій та завдань, принципів та підходів державного управління став Указ Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98 «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні» [3]. Основними напрямками адміністративної реформи було визначено: 1) формування нормативної основи; 2) формування нових інститутів та запровадження нових інструментів управління; 3) кадрове забезпечення; 4) формування нових фінансово-економічних підходів державного управління; 5) науково-інформаційне забезпечення цих процесів; 6) формування ефективного механізму відповідальності органів державного управління за свою діяльність через запровадження механізму контролю за функціонуванням органів виконавчої влади з боку суспільства через різноманітні інститути; 7) запровадження принципів ефективності, відкритості та доброчесності в роботі уряду та інших органів виконавчої влади.

Погодимось, що про відповідальність йдеться у випадку, коли певний суб'єкт відступає від приписів правових норм чи порушує права і свободи іншої особи. Тому у разі правомірної поведінки суб'єктів правове регулювання вичерпує себе механізмом реалізації норм права. Третя стадія механізму правового регулювання (застосування санкцій правової норми) виникає у випадках неправомірної поведінки суб'єкта. Правовою підставою цієї стадії є правопорушення, а також норми права, що встановлюють санкції за вчинені правопорушення і визначають порядок застосування відповідальності. Державні органи і посадові особи реалізують свою компетенцію через розслідування обставин вчинення правопорушення, встановлення і покарання винних, а інша сторона – правопорушник – зазнає втрат за вчинені правопорушення, в т.ч. внаслідок застосування примусу державно-владного характеру (вступає в дію механізм покладання юридичної відповідальності) [4, с. 503-504]. На жаль, у цьому визначенні відсутнє визначення ситуації порушення норм закону самими державними органами.

На сьогоднішній день поняття відповідальності визначається саме в такому контексті. Проте, більшість науковців останнім часом сходяться в думці, що відповідальність особи закладена в її правосуб'єктності та визначає її правовий статус. А.М. Костюков до нього відносить: правосуб'єктність, завдання за посадою, основні функції, права та обов'язки, гарантії, правові форми діяльності, порядок взаємовідносин за посадою, відповідальність [5, с. 21].

В. Тимошук висловив точку зору, що категорію, яка б найбільшим чином відповідала сучасним запитам врегулювання відносин між приватними особами та органами публічної влади, – є категорія «публічні послуги» як ідентифікація всіх послуг, які надаються публічним сектором і за надання яких відповідальність несе публічна влада [6, с. 117]. Наразі в ЄС використовується термін «Європейський адміністративний простір». За визначенням Я. Гонціяж, його основними засадами є: надійність та можливість прогнозування (правова впевненість); відкритість та прозорість; відповідальність; ефективність та результативність. Притому, принцип відповідальності розглядається дещо ширше та інакше, ніж традиційне уявлення про юридичну відповідальність нести тягар несприятливих наслідків своєї неправомірної поведінки. В контексті публічної служби, яка здійснюється в межах адміністративного простору, це здатність пояснити та обґрунтувати свої дії перед перевіряючими чи контролюючими особами. Оскільки такими є як споживачі адміністративних послуг, так і будь-який член суспільства, то йдеться про підзвітність органів державної влади служити інтересам членів суспільства таким членам. Важливою гарантією такого принципу є неможливість звільнення від контролю, перевірок та відповідальності (в судовому чи адміністративному порядку, в тому числі на звернення громадян) та можливість оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної (публічної) влади [7, с. 13-15].

Та одних лише приписів закону недостатньо для отримання очікуваного від правового регулювання результату. Можливість притягнення порушника до юридичної відповідальності, яка передбачена правовою нормою, є лише передумовою для неї. Звичайно, що підставою є акт неправомірної поведінки, яка порушує приписи правової норми. Для притягнення суб'єкта до відповідальності необхідна єдність умов: наявність правової норми, яка передбачає ідеальну модель поведінки та санкції за відхилення від неї; факт порушення права; дії постраждалої особи, спрямовані на захист свого порушеного права; акт органу правозастосування про застосування до правопорушника засобів примусу [8, с. 72]. Тож виникає закономірне питання, – яким чином впливати на поведінку учасників правовідносин, аби фактичне правовідношення відповідало ідеальній моделі, закріпленій в правовій формі? Алексєєв С.С. висловлював позицію, що за своїм змістом юридична відповідальність є застосуванням до особи заходів державно-примусового впливу санкцій, здебільшого, штрафного характеру [9, с. 365]. О.О. Красавчиков під юридичною відповідальністю розумів санкцію, як установлену законом міру майнових або інших правових невідгідних для особи наслід-

ків, які застосовуються у випадку недотримання закону, невиконання прийнятих на себе зобов'язань, заподіяння шкоди або з інших передбачених законом підстав [10, с. 13].

Дискусія щодо співвідношення «санкції» та «відповідальності» виявила кілька наукових підходів. Так, О.С. Йоффе вважав, що санкція є категорією «загальною», а відповідальність – «особливою» [11, с. 7–8]. Такий підхід не може бути однозначно прийнятий, оскільки відповідальність не є елементом санкцій. Адже санкція є структурним елементом правової норми, яка передбачає негативні наслідки для порушника. Ненесення такого тягаря негативних наслідків майнового характеру порушником і є відповідальністю. Тож скоріше «відповідальність» є реалізацією «санкції», передбаченої правовою нормою.

М.К. Сулейменов з приводу співвідношення категорій «санкція» і «відповідальність» зазначив, що до складу захисту цивільних прав входять цивільно-правові санкції, які включають в себе наслідки порушення цивільних прав; включають в себе заходи майнової відповідальності та оперативні санкції; санкцію варто розуміти в сенсі елемента норми права, яка містить вказівку на правові наслідки її порушення і для ідентифікації самих наслідків (санкція – це наслідок); цивільно-правову «відповідальність» варто розуміти як вид санкцій; видом санкцій, які не є «цивільно-правовою відповідальністю» є оперативні санкції [12, с. 224–225].

Більшістю науковців тривалий час визнавалося, що цивільно-правова відповідальність є одним із видів юридичної відповідальності, а тому їй повинні бути властиві всі її ознаки. Тому основними ознаками визначались: державний примус, суспільний осуд протиправної поведінки правопорушника та обов'язок понесення негативних наслідків правопорушення. Такого підходу тримався і М.С. Малейн, який на основі цих ознак визначав функції цивільної відповідальності: каральну, виховну, попереджувальну та компенсаційну [13, с. 8]. Перший, хто висловився про особливість юридичної відповідальності в приватній сфері був А.А. Собчак, який вважав, що для приватної сфери визначальними є лише попереджувальна та компенсаційна функції. Каральна ж функція на його думку є не головною для цивільного права, що давало йому підстави для віднесення каральної функції до складу компенсаційної [14, с. 50].

Висловлюємо позицію, що все ж таки, ознаки та функції юридичної відповідальності є універсальними для всіх видів відповідальності, за яку порушник притягується до відповідальності в різних сферах: кримінальній, адміністративній, цивільній, трудовій та ін.

Звичайно, захист порушеного права суб'єкта звернення і юридична відповідальність суб'єкта

надання адміністративних послуг чи його посадових осіб – то дві різних сфери. Дійсно, інколи захист прав постраждалої внаслідок порушення її прав особи досягається вирішенням питань захисту та застосування способів захисту в процесі притягнення порушника до відповідальності і застосування до нього засобів примусу. Проте, визначаємо, що скасування нормативного чи індивідуального акту може бути і не тим, і не іншим. Навіть навпаки, внаслідок скасування акту особа може втратити набуті внаслідок реалізації індивідуального акту права та спеціальну правосуб'єктність. Та все ж, якщо акт скасовується на звернення суб'єкта звернення, йдеться про те, що таке скасування є способом захисту прав такого суб'єкта. Наслідком встановлення факту порушення таким актом прав особи може бути встановлення протиправності в діях суб'єкта владних повноважень та вирішення питання притягнення порушника (юридичну особу публічного права – носія публічних повноважень) чи його посадових осіб чи працівників до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної чи цивільної відповідальності.

Впрацях науковців, які досліджували поняття адміністративної відповідальності, її ознак, функцій та особливостей застосування, здебільшого, увага приділялася фізичній особі-порушнику норм адміністративного законодавства. Так, автори підручника «Адміністративне право України. Повний курс» за редакцією В. Галунька [15] розглядають її в контексті дисциплінарної та матеріальної відповідальності державного службовця в межах інституту службового права та адміністративної відповідальності фізичних та юридичних осіб в межах інституту адміністративно-деліктного права.

В. Авер'янов визначив адміністративну відповідальність як різновид юридичної відповідальності, що є адміністративним правовідношенням, яке виникає у зв'язку із застосуванням уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, що вчинили адміністративний проступок, передбачених нормами адміністративного права особливих санкцій – адміністративних стягнень [16, с. 430–431].

Г. Бондаренко запропонував авторське визначення адміністративної відповідальності як форми реагування держави на правопорушення, що виражається в застосуванні державою санкцій по відношенню до винної особи в порядку і межах, визначених законодавством; як обов'язок правопорушника відповідати за свою протиправну поведінку та зазнавати несприятливих наслідків, передбачених санкцією правової норми [17, с. 84].

Т.О. Коломєць надала визначення адміністративної відповідальності, яке претендує на звання доктринального. Визначена як вид юридичної відповідальності, така відповідальність є реакцією держави в особі уповноважених орга-

нів на відповідну категорію протиправних діянь (адміністративних проступків), відповідно, на правопорушника покладається обов'язок відповісти у зв'язку з вчиненням правопорушення перед уповноваженим державним органом за свої неправомірні дії та понести адміністративне стягнення в установлені законом порядку та формі [18, с. 10]. І. Галаган розуміє адміністративну відповідальність як результат застосування у встановленому законом порядку уповноваженими на те державними органами та службовими особами адміністративних стягнень, які визначені санкціями адміністративно-правових норм стосовно винного вчинення адміністративних проступків, щодо яких має місце державний і публічний осуд, яким осуджується особа та її протиправна поведінка. Такі стягнення мають на меті їх покарання, виправлення і перевиховання тощо [19, с. 41]. А. Комзюк визначає поняття адміністративної відповідальності через адміністративні стягнення, які застосовуються до правопорушників, які вчинили адміністративні проступки, що має наслідком для таких осіб обтяжливих наслідків майнового, морального, особистісного чи іншого характеру. Такі стягнення накладаються уповноваженими на те органами чи посадовими особами на підставах та в порядку, встановленому нормами адміністративного права [20, с. 84]. На думку С. Гончарука адміністративна відповідальність є різновидом правової відповідальності. Вона є специфічною формою реакції держави в особі її компетентних органів на відповідну категорію протиправних проявів (передусім адміністративних проступків), згідно з якою особи, які скоїли правопорушення, повинні відповісти перед повноважними державними органами за свої неправомірні дії та понести за це адміністративні стягнення у встановленому законом порядку [20, с. 19].

Більшість науковців, які робили визначення адміністративної відповідальності, сходяться в думці, що найбільш вдалою є дефініція, запропонована В. Колпаковим. За його визначенням адміністративна відповідальність – це примусове, з додержанням встановленої процедури, застосування правомочним суб'єктом передбачених законодавством за вчинення адміністративного проступку заходів впливу до правопорушника за вчинене ним правопорушення [21].

О.М. Мельник, досліджуючи адміністративно-правовий статус працівника митної служби, визначила одним з важливих його елементів відповідальність, яку вона визначила як нормативно передбачені державно-владні заходи примусового характеру, що настають як реакція уповноважених державою органів або посадових осіб за вчинення працівником митної служби правопорушення, пов'язаного з виконанням останнім обов'язків у митній справі [22, с. 12]. Вона визначила, що за-

лежно від характеру протиправних дій і ступеня їх громадської безпеки працівники митної служби можуть нести кримінальну, матеріальну, адміністративну або дисциплінарну відповідальність. Нею також запропоноване авторське визначення поняття дисциплінарної відповідальності працівника митної служби як усвідомлення працівником необхідності добровільно та належним чином виконувати свої обов'язки та використовувати права в межах наданої компетенції, а у разі вчинення дисциплінарного проступку внаслідок недодержання вказаних вимог – зазнати дисциплінарного стягнення у порядку, передбаченому законодавством [22, с. 12]. Водночас, маємо сумнів щодо достатності підстав для визначення відповідальності через категорію «усвідомлення». Адже ми схилиємося до висновку щодо достатності аргументів тих науковців, які визначали «відповідальність» через перетерпівання негативних наслідків особою своєї неправомірної поведінки у формі стягнень, визначених законом, які застосовуються до порушника в установленому законом порядку.

Наразі відповідальність як елемент Головного сервісного центру МВС не є визначеною. Це є істотним недоліком, адже несення відповідальності, особливості притягнення суб'єкта адміністративного права до юридичної відповідальності є невід'ємним елементом структури його адміністративно-правового статусу. Так, приміром, Законом України «Про Національну поліцію» врегульовано підстави та порядок, визначено види юридичної відповідальності поліцейських. Статтею 19 Закону України «Про Національну поліцію» закріплено, що у разі вчинення протиправних діянь поліцейські несуть кримінальну, адміністративну, цивільно-правову, матеріальну та дисциплінарну відповідальність відповідно до закону. Підстави та порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності, а також застосування до поліцейських заохочень визначаються Дисциплінарним статутом Національної поліції України, що затверджується законом.

Важливою гарантією прав осіб приватного права є положення, що держава відповідно до закону відшкодовує шкоду, завдану фізичній або юридичній особі рішеннями, дією чи бездіяльністю органу або підрозділу поліції, поліцейським під час здійснення ними своїх повноважень [23].

Звичайно, відсутність подібних норм в Положенні про Головний сервісний центр МВС не означає відсутність підстав для притягнення Головного сервісного центру, його начальника та службовців та співробітників до різних видів юридичної відповідальності, адже ці питання врегульовано галузевим законодавством – кримінальним, адміністративним, цивільним, трудовим, яким визначено підстави та порядок притягнення до юридичної відповідальності: кримінальної, ма-

теріальної, дисциплінарної та ін. Так, цивільне законодавство надає постраждалій особі від незаконних рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади право на захист та відшкодування майнової та немайнової (моральної) шкоди. Так, ст. 1175 ЦК України прямо закріплює, що шкода, завдана фізичній або юридичній особі в результаті прийняття органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування нормативно-правового акта, що був визнаний незаконним і скасований, відшкодовується державою, Автономною Республікою Крим або органом місцевого самоврядування незалежно від вини посадових і службових осіб цих органів [24].

Водночас, закріплення в акті, яким визначається адміністративно-правовий статус Головного сервісного центру МВС положення, що держава відповідно до закону відшкодовує шкоду, завдану фізичній або юридичній особі рішеннями, дією чи бездіяльністю органу або підрозділу сервісної служби МВС під час здійснення ними своїх повноважень усуває двозначні тлумачення норм цього положення та актів національного законодавства та слугує забезпеченню прав суб'єктів звернення за такою адміністративною (сервісною) послугою.

Висновки. Фрагментарність та вибірковість питань, які вирішуються та регулюються Положенням про Головний сервісний центр МВС, в т.ч. і в питаннях відповідальності Головного сервісного центру як юридичної особи публічного права, його начальника, заступників, службовців та співробітників перед державою, центральними органами державної виконавчої влади, суб'єктами звернення за адміністративними (сервісними) послугами не слугує: визначеності адміністративно-правового статусу Головного сервісного центру МВС, забезпеченості публічних інтересів у сфері безпеки дорожнього руху та експлуатації автомобільного транспорту (шляхом вчинення правоохоронних заходів при наданні реєстраційних, дозвільних та преюдиційних сервісних послуг), забезпеченню прав, свобод та законних інтересів осіб приватного права, які звертаються за наданням сервісних послуг МВС, а також інших учасників суспільних відносин, які не є суб'єктами звернення. Відповідно, юридична відповідальність, її підстави та особливості притягнення до неї Головного сервісного центру МВС як елемент його адміністративно-правового статусу мають бути визначені в Положенні про Головний сервісний центр МВС.

Література

1. Про затвердження Положення про Головний сервісний центр МВС: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1393 (у редакції наказу Міністерства внутрішніх справ України від 26 листопада 2018 року № 955). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS889.html.

2. Горленко В.В. Історія філософсько-правових вчень про громадянське суспільство. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право*. 2014. Вип. 7. С. 26–37.

3. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22 липня 1998 р. № 810/98. *Офіційний вісник України*. 1999. № 21. С. 32.

4. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник / пер. з рос. Харків: Консум, 2001. 656 с.

5. Костюков А.Н. Правовой статус должностного лица (административно-правовой аспект): автореферат дис. ... к.ю.н. 12.00.07. Ленинград, 1988. 20 с.

6. Тимошук В. Адміністративні послуги: посібник. Київ: ТОВ «Софія-А». 2012. 104 с.

7. Гонціж Я. Державне управління в контексті європейської інтеграції. Київ: ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив», 2015. 15 с.

8. Самойленко Г.В. Договір перевезення пасажирів: теорія і практика забезпечення прав пасажирів: монографія. Запоріжжя: Статус, 2019. 584 с.

9. Алексеев С.С. Собрание сочинений. В 10 т. [+ Справоч. том]. Том 3: проблемы теории права: Курс лекций. Москва: Статут, 2010. 781 с.

10. Красавчиков О.А. Ответственность, меры защиты и санкции в советском гражданском праве. *Проблемы гражданско-правовой ответственности и защиты гражданских прав*. Выпуск 27. Свердловск, 1973. С. 5–14.

11. Иоффе О.С. Ответственность по советскому гражданскому праву. Ленинград: ЛГУ, 1955. 311 с.

12. Сулейменов М. К. Понятие и способы защиты гражданских прав. URL: <http://elibrary.by/bitstream/123456789/109503/1/%D0%A1%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%20%D0%9C.%D0%9A..pdf> С. 222–226.

13. Малейн Н.С. Вина и гражданско-правовая ответственность. *Советская юстиция*. 1968. № 2. С. 28–35.

14. Собчак А.А. О некоторых спорных вопросах общей теории правовой ответственности. *Правоведение*. 1968. № 1. С. 49–57.

15. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 584 с.

16. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). Київ: Видавництво «Юридична думка», 2004. 584 с.

17. Бондаренко Г.П. Адміністративна відповідальність в СРСР. Львів: ЛДУ, 1975. 176 с.

18. Коломєць Т. Адміністративна відповідальність: навч. посіб. Київ: Істина, 2011. 184 с.

19. Галаган І.А. Административная ответственность в СССР. Изд. Воронежского ун-та. 1970. 251 с.

20. Гончарук С.Т. Адміністративна відповідальність за законодавством України: навчальний посібник. Київ, 1995. 78 с.

21. Колпаков В. Деліктний феномен в адміністративному праві України: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.07 Київ: Національна академія внутрішніх прав, 2005. 454 с.

22. Мельник О.М. Адміністративно-правовий статус працівника митної служби **паореф** дис. к.ю.н. 12.00.07. Київ, 2011 18 с.

23. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

24. Цивільний кодекс: Закон України, Кодекс від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.

Анотація

Петров С. Є. Відповідальність як елемент адміністративно-правового статусу Головного сервісного центру МВС. – Стаття.

У статті проаналізовано відповідальність Головного сервісного центру МВС як елементу його адміністративно-правового статусу. Визначено поняття його адміністративно-правової відповідальності та ознаки. Надано правову характеристику відповідальності в контексті євроінтеграційних процесів. Визначено особливості притягнення до дисциплінарної відповідності його посадових, службових осіб та працівників.

Ключові слова: Головний сервісний центр МВС, посадова особа, адміністративна послуга, сервісна послуга, шкода, протиправна поведінка, незаконне рішення, незаконна дія, незаконна бездіяльність, дисциплінарна відповідальність, матеріальна відповідальність, кримінальна відповідальність, суб'єкт адміністративного права, юридична відповідальність, осуд.

Аннотация

Петров С. Е. Ответственность как элемент административно-правового статуса Главного сервисного центра МВД. – Статья.

В статье проанализировано ответственность Главного сервисного центра МВД как элемента его административно-правового статуса. Определено понятие его административно-правовой ответственности и признаки. Дана правовая характеристика ответственности в контексте евроинтеграционных процессов. Определены

особенности привлечения к дисциплинарной ответственности его должностных, служебных лиц и работников.

Ключевые слова: Главный сервисный центр МВД, должностное лицо, административная услуга, сервисная услуга, жаль, противоправное поведение, незаконное решение, незаконное действие, незаконная бездеятельность, дисциплинарная ответственность, материальная ответственность, уголовная ответственность, субъект административного права, юридическая ответственность, осуждение.

Summary

Petrov S. E. Responsibility as an element of the administrative and legal status of the Main Service Center of the Ministry of Internal Affairs. – Article.

The article analyzes the responsibility of the Main Service Center of the Ministry of Internal Affairs as an element of its administrative and legal status. The concept of its administrative and legal responsibility and features are defined. The legal characteristic of responsibility in the context of European integration processes is given. Peculiarities of bringing its officials, officials and employees to disciplinary responsibility have been determined.

Key words: Main Service Center of the Ministry of Internal Affairs, official, administrative service, service, damage, illegal behavior, illegal decision, illegal action, illegal inaction, disciplinary liability, material liability, criminal liability, subject of administrative law, legal liability, conviction.